

Of het mooi was? – J.J. Cremer

Handschrift gedicht gedateerd 14 mei [1864]. Drie gedichten. Fol. 1-7: eerste versie. Fol. 8-11: tweede versie. De eerste versie is ongedateerd, de tweede is gedateerd 14 mei. Datering in 1864 ontleend aan de gedrukte uitgaven. 8 fol.

1e druk in: Gedichtjes. Amsterdam : G.L. Funke, 1874. Bevat: Of het mooi was?

2e druk in: Het orgel : gedichtjes, gelegenheidsstukken. - Amsterdam : Noothoven van Goor, 1881. Romantische werken no. 14. p. 276-280

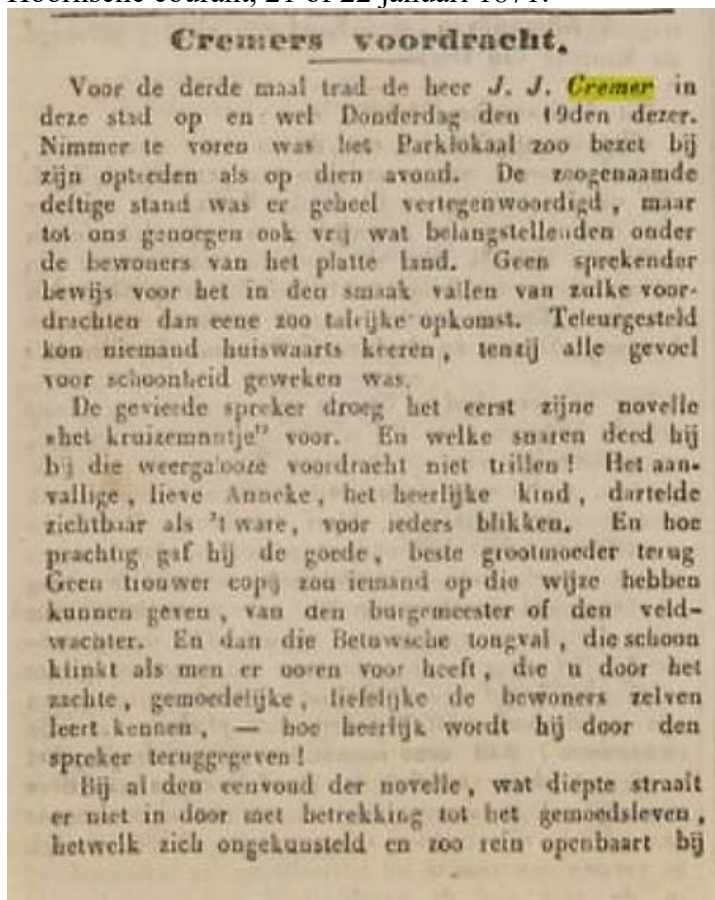
3e druk in: Gedichtjes. Arnhem - Nijmegen : Gebr. E. G. & M. Cohen, 1883. p. 60-70.

4e druk in: Gedichtjes. Arnhem - Nijmegen : Gebr. E. & M. Cohen, 1888. 3e druk. p. 60-70.

5e druk in: Emma Berthold en Boer en edelman. Leiden: A.W. Sijthoff, ca. 1890. 2e druk. p. 285-290. Vijftig-cents-editie, no. 23.

6e druk in: Emma Berthold en Boer en edelman. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij., ca. 1938. 4e druk. p. 285-290. Romantische werken.

Hoornsche courant, 21 of 22 januari 1871:

of van doordringen zijn.

Na de pauze gaf de gevierde man het eerst ten beste een gedicht, getiteld »of het mooi was ? En allen vonden dat lieve, frissche, ware gedicht mooi. Daarna kwamen twee gedichtjes in den Betawschen tongval : »Miekens verzuchting» en »de ziener.» Het zijn pendants, maar juweeltjes tevens. Schetst de dichter in het eerste de vergelijking welke het een vondige, natuurlijke landmeisje maakt tusschen de weelde en den overvloed welke in het adellijk kasteel worden gevonden en haar schamelen toestand; laat hij het naïve natuurkind zelfs een huwelijk met den jonker vergelijken bij dat met haren vrijer, de schaal slaat toch over naar de ware zijde: de tevredenheid met haar toestand.

»De ziener» heeft tot onderwerp den daglooner die zich bewust is van schraal, mager, bleek en leelijk te zijn en toch het rijke boerenmeisje zoo lief heeft. Hij ziet haar van verre, zelf onbemerkt; hij ontwaart haar minnekoozen met haren rijken vrijer, dat nijpt hem het hart ineen, hetwelk zich in eene aandoenlijke, eenvoudige, natuurlijke weeklacht lucht geeft.

Laatst bijgewerkt: 9 mei 2019.

www.jacobcremer.nl